

Dendrokronologisk undersøgelse
af tømmer fra vandmølleanlæg ved Gl. Lejre

af
Orla Hylleberg Eriksen

KØBENHAVNS AMT

Gl. Lejre
01.06.01 Allerslev sogn
Roskilde Museum ved Tom Christensen.
Formål: Datering og grundkurveopbygning.
Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.
NNU j.nr. A6483

Vandmølleanlæg

Otte prøver af *Quercus sp.*, eg, er undersøgt. Ingen af prøverne har splintved bevaret. Alle prøver er dateret. Der er konstateret 4 årrig cyklus i årringforløbet på tre af prøverne, hvilket indikerer at træerne, som disse prøver kommer fra, i deres levetid, formentlig har været udsat for angreb af oldenborrer.

Kurverne fra prøverne kan relateres til én gruppe, samt to senere tilføjelser/reparationer/løsfund?

Hovedgruppe

Seks prøver (20870019, 20870029, 20870049, 20870059, 20870079 og 20870089). Yngste bevarede årring er dannet i 1226 (20870029). Korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan det beregnes, at træet, som prøven kommer fra, er fældet *efter* ca. 1242 e.Kr. Denne datering kan også gælde alle de træer, som er henregnet til denne gruppe og må som sådan betragtes som dateringen af anlægget (se dateringsdiagram).

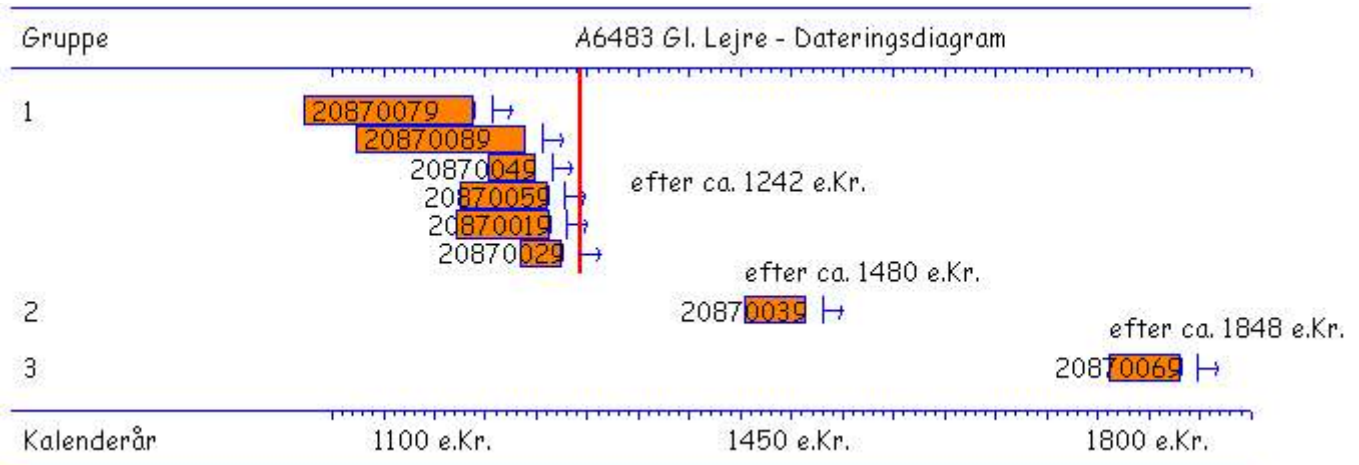
Kurverne fra prøverne i denne gruppe er sammenregnet til en middelkurve (2087M005) på 254 år, som dækker perioden 973-1226 e.Kr.

Senere tilføjelser/reparationer/løsfund?

20870039. Yngste bevarede årring er dannet i 1464. Korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan det beregnes, at træet, som prøven kommer fra, er fældet *efter* ca. 1480 e.Kr.

20870069. Yngste bevarede årring er dannet i 1832. Korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan det beregnes, at træet, som prøven kommer fra, er fældet *efter* ca. 1848 e.Kr.

Anvendt splintstatistik for egetræ: 20 (-5+10) år.

	2087M005	20870039	20870069
Sjælland, 2X900001	6.09	4.96	4.39
Danmark Vest + Slesvig, 9i456785	8.32	3.26	5.44
Slesvig-Holsten, DM100003	3.04	4.29	2.29
Sydvestskåne, SM000001	2.27	3.42	\
Skåne og Blekinge, SM000005	1.75	4.80	\

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutrिंग	Synkron position	Datering	Bem.
20870019	A 1038, med fals	94	> 10 cm	ne j	H1	1121-1214	efter ca. 1242	*
20870029	A 1039	43	ja	ne j	H1	1184-1226	efter ca. 1242	
20870039	A 1040, dobbelt fals	61	ja	ne j	H1	1404-1464	efter ca. 1480	
20870049	A 1041, med fals	47	ja	ne j	H1	1153-1199	efter ca. 1242	*
20870059	A 1043	87	ja	ne j	H1	1126-1212	efter ca. 1242	*
20870069	A 1044	72	ja	ne j	H1	1761-1832	efter ca. 1848	
20870079	A 1045, dobbelt fals	168	< 1 cm	ne j	H1	973-1140	efter ca. 1242	
20870089	A 1052	167	9-10 cm	ne j	H1	1024-1190	efter ca. 1242	

Tegnforklaring: B - bark, W - waldkante (barkring), vf - vinterfældning, sf - sommerfældning, Hx - Heartwood (kerneved) x = antal, Sx - Sapwood (splintved) x = antal, Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint, H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse. * = 4 årig cyklus observeret i årringforløbet.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.